FINANČNÍ SPRÁVA

GFR05488026
ESS

# GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ

**Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1**

**Sekce správy daní**

Č. j.: 54364/26/7700-30136-051278

Vyřizuje:
Tel:
E-mail:
ID datové schránky: p9iwj4f

Příjemce:
Všechny finanční úřady, včetně Specializovaného finančního úřadu
Odvolací finanční ředitelství

# Reakce na signální informaci k ručení

## Rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Afs 185/2024-53 ze dne 14. 11. 2025 a č. j. 5 Afs 167/2025-35 ze dne 16. 1. 2026

| | |
|---|---|
| **Signalizovaná informace** | Rozsudek NSS č. j. 8 Afs 185/2024-53 ze dne 14. 11. 2025 a č. j. 5 Afs 167/2025-35 ze dne 16. 1. 2026 (ručení člena voleného orgánu, pojem škody) |
| **Oblast úpravy** | z. č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen "DŘ")<br>z. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen "OZ") |
| **Agenda** | Ručení člena voleného orgánu<br>Pojem škody; Doměření daně a příslušenství daně |
| **Základní ustanovení** | § 171 DŘ; § 159 odst. 1 a 3 OZ |
| **Dotčené metodické materiály** | Pokyn GFŘ-D-18 k ručení v daňovém řízení č. j. 6402/14-7001-51300-602525 ze dne 16. 9. 2014<br>Informace GFŘ č. j. 63249/24/7700-30133-051278 ze dne 4. 6. 2025 [Ručení (nejen) člena voleného orgánu za nedoplatek daňového subjektu – informace pro aplikační praxi] |

**Anotace:**

Nejvyšší správní soud označenými rozsudky ustálil judikaturu, podle níž samotná doměřená (stanovená) daň ani daňový nedoplatek nejsou škodou, kterou člen voleného orgánu způsobil právnické osobě ve smyslu § 159 odst. 3 OZ, a to ani tehdy, byl-li za související jednání pravomocně odsouzen za daňový trestný čin. Generální finanční ředitelství tyto závěry akceptuje. Dosavadní pojetí škody obsažené v Informaci GFŘ č. j. 63249/24 bude nahrazeno v připravovaném metodickém pokynu k ručení v daňovém řízení.

Škodou je snížení majetku společnosti způsobené jednáním člena voleného orgánu v rozporu s péčí řádného hospodáře (typicky vyvedení prostředků, zpronevěra). Není přitom vyloučeno, že škoda v konkrétním případě vznikne v podobě příslušenství daně, které by při řádném jednání člena voleného orgánu nevzniklo; i tehdy je však nutné škodu identifikovat, vyčíslit a kauzálně doložit již v ručitelské výzvě.

## 1. Popis signalizovaných skutečností

Rozsudky potvrzují závěr rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Afs 4/2024-38 ze dne 18. 6. 2024. Daň, resp. její doměření, vzniká přímo ze zákona, nezávisle na (byť protiprávním) jednání jednatele; nebýt tohoto jednání, byla by daň přiznána a odvedena „tak jako tak“. Doměřená daň proto škodou způsobenou právnické osobě není. Škodou je až snížení majetku společnosti, reálný úbytek finančních prostředků (např. v důsledku vyvedení, odčerpání prostředků), který je v příčinné souvislosti s porušením péče řádného hospodáře a vede k neschopnosti uhradit daň.

## 2. Hodnocení GFŘ

Stávající formulace Informace GFŘ č. j. 63249/24 (str. 3), podle níž *„si lze škodu či újmu představit jako zvýšení daňové povinnosti právnické osoby v důsledku porušení povinnosti člena voleného orgánu při výkonu funkce, popřípadě dopadu vlivné osoby na chování ovlivněné osoby, tedy jako zásah do majetku právnické osoby v podobě navýšení daňových povinností. Půjde tak například o doměření daně působením zmíněných skutečností, nebo jako nárůst příslušenství daně, ke kterému by jinak nedošlo“*, je s citovanou judikaturou v rozporu a nadále se v této podobě neuplatní.

Škodou se rozumí majetková újma na straně právnické osoby, která může spočívat ve skutečné škodě (snížení majetku) nebo v ušlém zisku (ztrátě očekávaného zvýšení majetku); správce daně ji musí v rámci posouzení vzniku ručení jako předběžnou otázku identifikovat. Rozhodující je, že nejde o daňovou povinnost jako takovou, nýbrž o samostatný zásah do majetkové sféry společnosti, který je v příčinné souvislosti s porušením péče řádného hospodáře a má za následek, že společnost nemá dostatek prostředků na úhradu daně. Samotné odčerpání prostředků je přitom porušením povinnosti (jednáním); škodou je až z něj plynoucí snížení majetku společnosti, které se „sekundárně“ projeví v neschopnosti uhradit daň. Správce daně musí vždy škodu konkrétně identifikovat, vyčíslit a prokázat příčinnou souvislost s jednáním člena voleného orgánu, a to již v ručitelské výzvě.

Škodou tak může být zejména:

- snížení majetku společnosti v důsledku neoprávněného vyvedení (odčerpání) finančních prostředků ze společnosti, typicky úhradou za fiktivní či zjevně předražená plnění, anebo vyvedením prostředků, které společnost získala neoprávněně (např. vylákaným nadměrným odpočtem DPH) a které měla následně „vrátit“; nebýt vyvedení, mohla by společnost daňový závazek z těchto prostředků uhradit;
- snížení majetku společnosti v důsledku zpronevěry či jiného protiprávního nakládání s majetkem společnosti v rozporu s péčí řádného hospodáře, v jehož důsledku společnost přišla o prostředky potřebné k úhradě daně;
- vznik dluhu, který by při řádném výkonu funkce nevznikl – např. pokuta (zejména za opožděné tvrzení daně nebo za nepodání kontrolního hlášení), penále coby sankce vzniklá v důsledku doměření z moci úřední, případně nároky vzniklé v důsledku prodlení společnosti (úrok z prodlení), a to vždy v příčinné souvislosti s porušením péče řádného hospodáře.

Příslušenství daně dosud nebylo judikaturou Nejvyššího správního soudu jako možná škoda vyloučeno. V rozsudku č. j. 5 Afs 167/2025-35 Nejvyšší správní soud nárokované příslušenství neodmítl věcně, nýbrž proto, že se jím ručitelská výzva ani rozhodnutí o odvolání nezabývaly a bylo uplatněno teprve v kasační stížnosti, a to jako nepřípustná nova. Soud přitom sám konstatoval, že příslušenství *„v důsledku jednání žalobce vzniklo“*. Hmotněprávně je tento závěr podepřen tím, že škoda může spočívat i ve vzniku dluhu, přičemž jí mohou být zejména nároky vzniklé v důsledku prodlení společnosti s plněním dluhu (bod 41 odůvodnění tohoto rozsudku). Je-li prokázanou škodou pouze příslušenství, je ručení omezeno touto částkou.

K prokázání škody (zejména v důsledku vyvedení finančních prostředků) není správce daně omezen výhradně na trestní rozsudek nebo výsledky daňové kontroly. Tyto podklady mohou sloužit jako východisko, správce daně však provede samostatné posouzení, jehož výsledky promítne do odůvodnění ručitelské výzvy. To platí tím spíše, že trestní rozsudek se vztahuje ke škodě způsobené státu, nikoli ke škodě způsobené právnické osobě, kterou je nutné posoudit samostatně.

## 3. Postup GFŘ

Závěry signalizovaných rozsudků budou metodicky ukotveny v připravovaném metodickém pokynu k ručení v daňovém řízení, který v dotčené části nahradí Informaci GFŘ č. j. 63249/24 a Pokyn GFŘ D-18. V rámci připomínkového řízení k tomuto pokynu bude pojem škody vymezen v souladu s judikaturou NSS (úbytek majetku v příčinné souvislosti s porušením péče řádného hospodáře). O dalším průběhu budou orgány finanční správy informovány průvodním dopisem po ukončení připomínkového řízení.

## 4. Opatření a doporučení

Do vydání metodického pokynu se postupuje takto:

1. Pasáž Informace GFŘ č. j. 63249/24 (str. 3) ztotožňující škodu se zvýšením daňové povinnosti (doměřením daně) se nepoužije.
2. Ručitelská výzva musí samostatně identifikovat, vyčíslit a kauzálně odůvodnit škodu (reálný úbytek majetku, popř. vznik dluhu / příslušenství); samotné konstatování, že „byla doměřena daň“, nepostačuje.
3. V probíhajících odvolacích řízeních, v nichž je ručení založeno výhradně na tezi „doměřená daň = škoda“, se s ohledem na neudržitelnost tohoto závěru posoudí podmínky ručení podle citované judikatury; nelze-li škodu (úbytek majetku, popř. vznik dluhu / příslušenství) identifikovat a doložit, ručitelská výzva v soudním přezkumu neobstojí.
4. Příslušenství daně (pokutu, penále, popř. úrok z prodlení) lze uplatnit jako škodu jen tehdy, je-li samostatně identifikováno, vyčísleno a kauzálně doloženo k jednání člena voleného orgánu, a to již v ručitelské výzvě (popř. v rozhodnutí o odvolání).

Mgr. Michal Polák, MBA
ředitel sekce

**Přílohy**
Rozsudek NSS č. j. 8 Afs 185/2024-53 ze dne 14. 11. 2025
Rozsudek NSS č. j. 5 Afs 167/2025-35 ze dne 16. 1. 2026

**Na vědomí**
Ministerstvo financí, Odbor 32 – Daňová legislativa
Ministerstvo financí, Odbor 39 – Správní činnosti
Generální ředitelství cel
Sekce metodiky daní Generálního finančního ředitelství
Sekce kontroly a analýzy rizik Generálního finančního ředitelství
Odbor řízení výkonu správy daňových povinností a ostatních agend Generálního finančního ředitelství
Odbor majetkových daní, oceňování a ostatních agend Generálního finančního ředitelství
Odbor daňového procesu Generálního finančního ředitelství
Odbor dotací a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Elektronicky podepsáno
15.07.2026
**Ing. Milan Tvrdík**
v z.
ředitel odboru a zástupce ředite